

וְעָבַד וְשָׁפְחָה וְאַשְׁלַחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנָי
לְמִצְאֵתְחֵן בְּעֵינַיִךְ: וַיֵּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל-
יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל-אַחֶיךָ אֶל-עֵשָׂו וְגַם
הַלֵּךְ לְקָרְאתְךָ וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:
ח וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחַן אֶת-

78
(ס) ויירא ויצר. ויירא שם
יהרג (ב"ר ומנחומא) ויצר לו אם יהרוג הוא את
אחריס:

נחל ויירא

118 ח ויירא

כולהו באו להרגו ולא נשמטו הדי מאות איש אלא מפני שראו
חשיבתו של יעקב כשפגעו בהם כתות כחות של מלאכים כמו שפי'
הרב לקמן וכדאיתא בב"ר אמרו שלא נכווה בגחלתו של יעקב ואפ"ה
היה מצר לפי שנא' גם ענוש לצדיק לא טוב ולא ניחא ליה שיאבדו
כל הנפשות על ידו אע"פ שבדין הרגם וי'

ח ויירא יעקב וגו'. פירוש נכנס בגדר להרוג או
ליהרג (עי' רש"י), לזה כנגד ליהרג ירא מאוד, וכנגד
להרוג ויירא לו, ולזה לא אמר הכתוב מאוד אחר ויירא:

טו עֵינִים מֵאֲתֵימ וּתְיִשִׁים
עֲשָׂרִים רְחֵלִים מֵאֲתֵימ וְאֵילִים עֲשָׂרִים:

רש"י

שאל (שם) כי לא לעזבך עד אשר אם עשימי את אשר
דברתי לך ולאזרהם פ אמר הרבה ארצה את זרעך ככוכבי
השמים וכחול אשר על שפת היס: (יד) הבא בידו. צ
הבא מן הצד זידו אצניס טובות ומרגליות שאדם צר בצרור ונושא
זידו ד"א מן הצד זידו עשר אעשרנו לך והדר לקח מנחה: (טו) עזים מאתים
ותישים עשרים. מאתים עזים צריכות עשרים מישים וכן כולם הזכרים כדי לזרך הנקבות. ובצ"ר דורש מכאן לעונה
האמורה צמורה הטוילים בכל יום הפועלים שמים בשבת החמרים אחת בשבת הגמלים אחת לשלשים יום הספנים אחת
לששה חדשים ואיני יודע לכיון המדרש הזה בצוון. אך נראה בעיני שלמדנו מכאן שאין העונה שזה בכל אדם אלא לפי
טורח

שפתי חכמים

פ מכאן נמי משמע דאם אשר דברתי לך (לעיל כ"ח ט"ו). קאי על אנרהם
כדפרש"י בפרשת ואל (שם ד"ה וידברתי). דאי לאו הכי קשה והלא לא אמר
ליעקב כן: צ וקשה אם כן למה אמר בידו, לך הביא ומ"א כו', ועל זה
קשה

→ רש"י פסוק 16
ועל זכריה פ' ק
אח

רש"י

טורח. המוטל עליו שמצינו כאן שמסר לכל חיש עשר עזים
וכן לכל איל לפי שהם פנוים ממלאכה דרכן להרבות
תשמיש לעבר עשר נקבות ובהמה משנתעברה ק אינה
מקבלת זכר ופרים שעוסקין במלאכה לא מסר לזכר אלא ד'
נקבות ולחמור שהולך בדרך רחוקה שמי נקבות לזכר.
ולגמלים שהולכים דרך יותר רחוקה נקבה אחת לזכר:
(טז) גמלים מיניקות ובניהם שלישים. ובניהם ר'
עמהם. ומ"א ובניהם צנאיהם זכר כנגד נקבה ש ולפי

שפתי חכמים

קשה דהיה לו לפרש כל אחד בשמו, לך אמר ד"א מן החולין, אך עם כל
זה קשה דחולין כבר הן בידו, לך כרץ לכל הפירושים, (מהרש"י): ק (נח"י).
טוונת הרב דרך הטבע לכל בעל חי להרבות בתשמיש לפי האמת ולפי הפנאי
שלו, לך חיש והאיל יש להם פנאי כל היום נתן להם עשר נקבות, או
למלאות מאותם או להרבות ולדות לבעליהם, וכן לכולם לפי הפנאי שלהם,
וא"כ הוקשה להרב והלא חיש והאיל אף שיש להם פנאי כל היום, מכל
מקום לאו צר דעה הוא שיעין שיש לבעלים ריוח כשישמש עם הרבה נקבות,
ואולי ימלא מאותו עם נקבה אחת וישמש עמה כמה פעמים שימאה, ועל
זה פירש ובהמה וכו', ומוכרח לפרוש ממנה וילך אל השניה והשלישית וכו',
והרא"ם דרך אחרת לו והאדם יראה לעינים ויבחר בין דברי לדבריו, ועיין
בכמוצות (דף ס"ג.) דפנאי מלא מילתא: ר ר"ל גם צניהם היו ל', דאם לא

רש"י פ' ק

טו מאתים עזים צריכות עשרים תישים וכן כלם הזכרים
כדי צורך הנקבות. פירוש מה שנתן למאתים עזים עשרים
מישים, ולפרות ארבעים פרים עשרה ולאחיות עשרים עיירים
עשרה אינו אלא לפי הצורך שהיה בקי ויודע כמה נקבות צריכות
לזכר אחד בכל מין ומין, ולא היה זה על דל המקרה וההזדמן,
ומפני